

Fólkaatkvøða og olja á skránni í Fólkinginum

Føroyar eru á skránni bæði í dag og í morgin í Fólkinginum, har Poul Nyrup Rasmussen skal greiða frá um undirgrundaravtaluna og nýggjastu útmeldingina úr Føroyum um at avlýsa fólkaatkvøðuna.

SAMRÁÐ

Magnus Dam, Keypmannahavn

Meira enn 1000 sður við skjølum, frágreiðingum og metingum um undirgrundaravtaluna frá 1992 skulu í dag og í morgin viðgerast í Fólkinginum.

Forsætisráðharrin skal í dag svara einari røð av spurningum frá Peter Skaarup úr Dansk Fólka-flokkinum, og í morgin skal Nyrup á fund við Føroya-nevndina og Politiskt-Búskaparlígu nevdina um undirgrundaravtaluna og ætlanina hjá lögmanni at avlýsa fólkaatkvøðuna í mai.

Peter Skaarup hevur millum annað spurt forsætis-

ini sett forsætisráðharranum eina rúgvu av øðrum spurningum um undirgrundaravtaluna, og um møguleiki er fyri at broyta hana, og hesir verða helst svaraðir í næstu viku.

Samráð í tveimum nevndum

Það er nógva skrivingin seinastu vikurnar, sum hevur fingið limir í Fólkinginum at seta spurnar-tekin við undirgrundaravtaluna. Hesar seinastu dagarnar hava embætisfólk leita í skjalagoymslunum hjá donsku ráðharraskrivstovnum, og meira enn 1000 sður eru býttar út til limir í Politiskt-Búskaparlígu nevdini og tí serlígu Føroya-nevndini.

Tær báðar nevdinir fara í morgin at slá seg saman í eina, og klokkan 9.30 kemur forsætisráðharrin at greiða frá innihaldinum í teimum mongu skjølunum og støðuni annars hjá donsku stjórnini til undirgrundaravtaluna.

Það eru serliga teir smærri flokkarnir í Fólkinginum, sum seta spurnar-tekin við avtaluna, meðan teir stóru flokkarnir ikki

halda, at stjórnin kann nerta við avtaluna, nú meira enn átta ár eru liðin, síðani hon varð undirskrivað.

Hvørja støðu stjórnin hevur, fæst at vita eftir samráðið í morgin.

Frágreiðing um fólkaatkvøðuna

Það er kortini ikki bara olja, sum verður á skránni í morgin. Nú lögmaður hevur boðað frá, at hann ikki tekur undir við at halda eina fólkaatkvøðu 26. mai, so vilja fólkatingslimirnir eisini hava eina frágreiðing um hetta.

Fleiri teirra hava kallað avgerðina hjá lögmanni fyri eina klóka avgerð, men forsætisráðharrin vil ikki enn gera viðmerkingar til útspeilið hjá lögmanni. Á tíðindafundi í gjár segði Nyrup, at það ikki er hansara uppgáva at geva lögmanni karakter, men hann staðfesti, at vit nú enn einaferð hava eina nýggja støðu. Hesa støðuna hevur Føroya-nevndin biðið um eina frágreiðing um, og hana skal Nyrup koma við í samráðnum í morgin.

Gólvuppbøðssølan

Knappliga 11 tons vórðu seld á gólvsøluni hjá Fiskamarknaðinum mánadagin, og høvdu í alt 15 bátar landað hesa nøgd

Syslu- nummar	Skipanavn	Reiðskapur	kilo
FD 79	HAVØRNIN	SNELLA	76
FD 101	STRANDINGUR	LÍNA	69
FD 492	KLETTUR	LÍNA	281
VG 300	LÍÐARBRØÐUR		
	V/H. JOENSEN	SNELLA	3.546
VG 349	TRÝ DRANGUR	SNELLA	512
VG 628	ALIS T	LÍNA	4
VG 670	VÍKABERG	SNELLA	850
TN 483	ÆGIR	LÍNA	4.134
TN 485	SNÆVAL- HEYGGUR	LÍNA	152
VA 132	LÍV	SNELLA	58
VA 164	NIKLÁI	SNELLA	115
VA 28	ÁLITÍÐ	SNELLA	180
VA 324	SKARVUR	SNELLA	172
VN 405	KRABBIN	SNELLA	300
VN 408	JÓNVØR	SNELLA	507

Dáma ikki sjólívið

Skotski fiskiflotin stendur fyri eini nýggjari avbjóðing. Fyrst og fremst hava teir sama trupulleikan at dragast við sum allar aðrar fiskivinnutjóðir, nevniliga av lítlar kvotur, men nú eru manningar-trupulleikarnir við at vaksa upp um oyri.

vera fiskimaður, tí skrivstovuveldi hevur tikið yvir, kvoturnar verða minkaðar og leiðir verða stongdar. skrivar norska netsíðan Intrafish.

Fyrr hevur það verið so-leiðis, at sonur hevur fylgt pápa í yrkinum, men hetta er broytt og nú er tað oljuvinnan sum lokkar. Tá skeið fyri fiskimenn vóru hildin fyrr í ár var tað ongin sum teknaði seg úr teimum báðum týðningarmiklastu fiskihavnunum í Skotland, Peterhead og Fraserburg.

Trupulleikin er so stórur í Skotlandi, at bátar og skip liggja tí teir einki fólk hava.

Skotar tíma ikki at sigla longur og hetta kemst av at framtíðin er ikki trygg hjá fiskimonnum. Óvissan stavar fyrst og fremst av, at tað er ikki longur lætt av

Løgmaður hevur borið seg klókt at

– Men skulu vit vera við, skal nýggj samgonga skipast. tað frægasta hevði verið at havt nýval til Løgtingið, sigur Jóannes Eidesgaard, formaður javnaðarflokksins

FULLVELDI

Áki Bertholdsen

–Tað er einki at ivast í, at tað, sum lögmaður nú hevur gjørt, minkar um hansara trúvirði. Men kortini haldi eg, at hann hevur tikið eitt klókt stíg.

Jóannes Eidesgaard, formaður javnaðarflokksins, staðfestir, at tað er hend ein ógilig broyting í fullveldistilgongdini hjá landsstýrinum.

Men hann fegnast um, at fólkaflokkurin hevur lagt á annan bógv og hevur áannað, at tann breiða semjan, hann hevur sóknast eftir, ikki kundi finnast innanfyri teir karmar, sum upprunaliga vórðu lagdir fyri fullveldistilgongdini.

– Tí er tað onki at ivast í, at tað, sum fólkaflokkurin nú hevur lagt fram, liggur munandi nærri tí, sum ein stórur meiriluti av Føroya fólki kann taka undir við.

Hann sigur, at uppskotið, sum fólkaflokkurin nú hevur

ur lagt fram, líkist rættliga nógva uppskotinum hjá javnaðarflokkinum um, hvussu víðurskiftini ímillum Føroyar og Danmark skulu skipast. Sjálvt uppskotið hjá fólkaflokkinum hava vit prentað aðrastaðni í blaðnum.

– Tey fyra fyrstu punktini í uppskotinum hjá fólkaflokkinum, fær javnaðarflokkurin ongar trupulleikar við at góðkenna. Tey eru þúra í samsvar við okkara sjálvstýrislóg.

– Tað fimta punktið, um at minkað blokkin niður í onki eftir eini skipaðari ætlan, eru vit ikki heilt samd í. Vit halda ikki, at veitingin skal fella burtur eftir einum ávísam áramáli. Vit halda, at tað er rættast at minka blokkin úr Danmark so hvørt føroyski búskapurin veksur.

Hinvegin heldur formaður javnaðarflokksins, at yvirtøkurnar, sum fólkaflokkurin nevnir í punkti seks, eru ein spurningur um politiska raðfesting, sum eigur at verða nærri viðgjörd.

– Búskapargrunnin taka vit undir við. Men vit halda kortini ikki, at hetta er eitt mál, sum skal viðgerast í hesum samanhagninum, tí tað er eitt føroyskt mál burturav.

Yvirvaldsrættur ongin trupulleiki

Eitt, sum tjóðveldisflokkurin serliga heftir seg við í nýggja uppskotinum hjá fólkaflokkinum, er, at eftir tí skal danskur yvirvaldsrættur í Føroyum góðkennast. Men tað veldir ikki javnaðarflokkinum trupulleikar

– Nú veldst um, hvussu veruleikakent, ella veruleikafjart, vit uppfata hugtakið yvirvaldsrættur. Hjá javnaðarflokkinum er ongin ivi um, at vit eru í danska ríkinum. Eftir okkara tykki hevur ríkisfelagsskapurin eitt innihald, tvs, at tað eru summi málsøki, sum hoyra ríkinum til og sum verða umsitin av ríkisfelagsskapinum. Tað eru hesi málini, ið Løgmaður í sínum uppskoti nevnir mál, "ið eru tengd at yvirvaldsrætti ríkisins".

– Tí siggja vit ongan trupulleika at góðkenna danskan yvirvaldsrætt í Føroyum á summum økjum, sigur Jóannes Eidesgaard.

Jóannes Eidesgaard nevnir undirgrundina sum eitt dømi.

– Vit hava fingið lóg-gávavaldið og umsitingarvald yvir undirgrundini. Men sjálfvan yvirvaldsrættin hava vit ikki fingið.

Men Jóannes Eidesgaard

leggur framvegis dent á, at Javnaðarflokkurin fer ikki at vera stuðlokkur hjá samgonguni í hesum málinum.

– Skulu vit taka lut í arbeiðinum at umskipa víðurskiftini ímillum Føroyar og Danmark, skulu vit hava eina nýggja samgongu, sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann sigur, at tað ruddligasta hevði verið at havt eitt lögtingsval, so at veljarin fekk høvi at siga sína hugsan. Ikki minst nú, lögtingsval skal vera eitt ár kortini. Hinvegin er tað til stóran skaða, at málið um víðurskiftini ímillum Føroyar og Danmark ikki verður loyst, tí sum er, tekur tað allar politiskar kreftir, so at øll onnur mál liggja á láni. Í so máta hevði tað verið at fegnast um, at hetta málið fekk eina skjóta loysn nú. Men í øllum førum skal nýggj samgonga skipast, sigur Jóannes Eidesgaard.

Vestlax víðkar á Hellunum

Vestlax og harvið eisini PanFish ger í løtuni útbyggingar á smoltstøðini við Laksá í Oyndarfirði.

Hendan støðin kann í dag virka umleiðs tvær milliónir smolt árliga og ætlanir er at økja hetta til fimm milliónir árliga

Ein nýggj stór høll verður bygd í løtuni og henda skal tryggja Vestlaks smolt í framtíðini. Panfish er størsti útlenski eigarin í Vestlaks samtakinum. Vestlaks er í dag størsta alifyritøka í landinum og hon veksur skjótt.

je